

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนับระยะเวลาการใช้สิทธิอุทธรณ์เงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ กรณีส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์

กระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๒๐๙/๕๕๑๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลเบตง และตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อสร้างถนนสาย ก ตามผังเมืองรวมเมืองเบตง จังหวัดยะลา นั้น ปรากฏ ข้อเท็จจริงของผู้อุทธรณ์จำนวนสี่รายว่า เมื่อนับระยะเวลาจากวันที่ผู้อุทธรณ์แต่ละรายได้รับ หนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนถึงวันที่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ ทั้งสี่รายจะเกินระยะเวลาหกสิบวันนับจากวันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน แต่หากนับจากวันที่ผู้อุทธรณ์แต่ละรายได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนถึงวันที่ผู้อุทธรณ์ ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ จะยังอยู่ในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมี รายละเอียดดังนี้

(๑) กรณีนายประจักษ์ พลพงศ์ ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๕๙ วัน แต่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๖๑ วัน

(๒) กรณีนายวรารักษ์ แซ่ลิ่ม ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๕๘ วัน แต่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๖๓ วัน

(๓) กรณีนายมะบาลี ชียง ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๕๙ วัน แต่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๖๑ วัน

(๔) กรณีนายดิอราแม โต๊ะมิง (กับพวกรวม ๒ คน) ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับ เงินค่าทดแทนวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๕๙ วัน แต่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๖๑ วัน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๙๔๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงของผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายแล้ว มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ต้องยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือให้มารับเงินค่าทดแทน โดยถือว่าวันที่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์เป็นวันที่รับอุทธรณ์ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น เมื่อนับระยะเวลาจากวันที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนจนถึงวันที่กระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์เงินค่าทดแทนแล้ว การยื่นอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายจึงเกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ จึงเห็นควรไม่รับอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายไว้พิจารณา

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า เนื่องจากในการดำเนินคดีของศาลปกครอง กฎหมายบัญญัติให้ผู้ฟ้องส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ได้ โดยศาลปกครองถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง ตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น การยื่นอุทธรณ์ซึ่งเป็นการพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ จึงสมควรนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณารับอุทธรณ์ด้วย อีกทั้งเมื่อนับระยะเวลาจากวันที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนจนถึงวันที่ผู้อุทธรณ์แต่ละรายส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ไม่เกินระยะเวลาหกสิบวัน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ จึงเห็นควรรับอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายไว้พิจารณา

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนเป็นไปโดยถูกต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายว่าระยะเวลาสิ้นสุดของการใช้สิทธิอุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นวันที่หน่วยงานได้รับหนังสืออุทธรณ์หรือวันที่ผู้อุทธรณ์ได้ส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือของกระทรวงคมนาคม โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็น ดังนี้

ตามที่มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อย

^๑มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔ ผู้ใดไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ วรรคสาม มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนดังกล่าว

แห่งชาติ ฉบับที่ ๔๔ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้บัญญัติไว้ว่า ผู้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนซึ่งไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นกำหนด มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทน แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มิได้บัญญัติวิธีการยื่นอุทธรณ์ราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดไว้ด้วย ผู้ที่ไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดไว้ จึงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ได้ และโดยที่การยื่นอุทธรณ์โดยทางไปรษณีย์นั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มิได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้การส่งหนังสืออุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ มีผลเป็นการยื่นหนังสืออุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีฯ ซึ่งแตกต่างจากความในมาตรา ๔๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ถือเอาวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง ดังนั้น จึงต้องนำหลักการแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้าตามมาตรา ๑๖๙^๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาบังคับใช้โดยอนุโลมว่า การอุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีฯ โดยส่งทางไปรษณีย์จะมีผลนับแต่เวลาที่หนังสืออุทธรณ์เงินค่าทดแทนไปถึงกระทรวงที่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงิน ค่าทดแทน การอุทธรณ์เงินค่าทดแทนของผู้อุทธรณ์ทั้งสี่รายจึงเกินระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๔ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๗

^๒มาตรา ๔๖ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ ให้ถือเอาวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง

^๓มาตรา ๑๖๙ การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้าให้ถือว่ามีผลนับแต่เวลาที่การแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา แต่ถ้าได้บอกถอนไปถึงผู้รับการแสดงเจตนาขึ้นก่อนหรือพร้อมกันกับการแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา การแสดงเจตนาขึ้นตกเป็นอันไร้ผล